

TAZE FASULYE YETİŞTİRİCİLİĞİ

Fasulye, ılık iklim sebzesi olup tek yıllık dır. Kuru olarak tohumları ve taze olarak ta yeşil baklaları tüketilmektedir. İnsan sağlığı için çok faydalı bir sebzedir. Özellikle vücudun kuvvetlenmesini sağlar. Taze fasulye bedeni ve zihin yorgunluğunu giderir. Özellikle kuru fasulye kalsiyum yönünden zengin olduğu için kemikler için çok faydalıdır. Ayrıca şeker hastalığını önler kandaki şeker miktarını düşürür. Kalbi ve böbrekleri kuvvetlendirir. Kalp çarpıntısını giderir. Bitkisel protein ve vitaminler bakımından çok zengindir.

İKLİM İSTEKLERİ

Çiçeklenme dönemindeki fazla nem boş bakla oluşmasına neden olur. 30 °C'nin üzerindeki yüksek sıcaklıklarda ve düşük nemde dölllenme olup bakla oluşsa bile baklalar gelişmez ve dökülür. Donlardan çok korkar. Isı 2-3 °C'ye düştüğünde büyük zarar görür. Bitkinin gelişebilmesi için sıcaklığın optimum 18-25 °C arasında olmalıdır. Kuru rüzgarlar; çiçeklenme ve döllenmeye, kuvvetli rüzgarlarda sırik fasulyelerin yatmasına neden olmaktadır.

TOPRAK HAZIRLIĞI

Fasulye; derin, geçirgen, su tutma kapasitesi yüksek ve organik maddece zengin, kumlu-tınlı bahçe toprağını tercih etmektedir. Torak pH'ı 5.5-6.7 olan yerlerde iyi ürün alınmaktadır.

Fasulye ekimi yapılacak toprağın sonbaharda öncelikle derin sürülmesi ve üzerine nisan ayı başlarında çiftlik gübresi atılması daha sonra çiftlik gübresi uygun iklim koşullarında diskaro ile

toprağa karıştırılmalıdır. Daha sonra tırmık çekilerek toprak ekime hazırlanmış olur.

EKİM ZAMANI

Tohum ekimi sıraya yada ocak şeklinde yapılmaktadır. Ekim zamanı olarak toprak ve iklim durumuna göre Nisan başları uygundur. Sırik ve yer çeşitlerinin vegetasyon (bitkinin büyüme) süreleri farklı olduğu için bölgenin iklim özelliklerine göre tohum ekim zamanının seçiminde dikkat edilmelidir. Tohumun çimlenebilmesi için toprak sıcaklığının en az 10 °C olmalıdır.

Sıraya ekimde; Sırik çeşitlerde sıra arası 50-

60 cm, sıra üzeri 20-30 cm olmalıdır. Yer çeşitlerinde sıra arası 40-50 cm, sıra üzeri 15-20 cm mesafede 4-5 cm derinliğinde açılan çizilere ekim yapılır.

Ocak usulünde; 1,5 m uzunluğunda 1 m genişliğinde hazırlanan tavalara 50-60 cm aralık olacak şekilde iki sıra halinde toplam 8-10 ocak açılır. Her ocağa 3-5 tohum atılır. Tohum iriliğine ve topra-

ğın karakterine göre 3-5 cm kadar derine ekim yapılır. Dekara atılacak tohum miktarı, çeşidin tohum iriliği ve gelişme durumuna göre 5-10 kg arasında değişir. Uygun şartlarda tohumlar 7-10 gün içerisinde çimlenir.

BAKIM

Çapalama: Fasulyeler 10-15 cm boylandıklarında; toprağın kabartılması, yabancı otların temizlenmesi, kaymak tabakasının kırılması amacıyla çapa yapılır. 2-3 hafta ara ile çapa yapmak bitkinin gelişmesine faydası vardır. Çapalama ile aynı zamanda su karıştıda açılmış olacaktır.

Sulama: Bitkiler çiçek açıp meyve bağlamaya başladıktan sonra muntazam bir şekilde sulama yapılmalıdır. Aksi takdirde çiçek ve meyve dökümü olur. İklim koşulları da dikkate alınarak 4-5 gün ara ile sulama yapılmalıdır.

Gübreleme: Dekara 2-3 ton yanmış çiftlik gübresi verilmesi verimi artırmaktadır. Ticari gübre verilmesi halinde öncelikle toprak tahlili yapılması gerekir. Toprağa verilecek ticari gübre nitrojenli olmalı ve 2 -3 parti şeklinde verilmelidir. Taban gübresi tohum ekiminden 2-3 hafta önce bir defada toprağa karıştırılmalıdır (10-12 kg sülfat formunda N, 10 kg P₂O₅ ve 10-12 kg K₂O).

Askıya alma: Sırik fasulyede bitki kol atmaya başlayınca yanlarına 2-3 m boylarında sıriklar dikilerek bitkiler askıya alınır. Bölgemizde daha çok mısır bitkisine sardırma yaygındır.

Hastalık ve zararlılarla mücadele: Kullanacağımız tohum ilaçlanmış temiz tohum kullanılmalı,

hastalıklı bitki artıkları araziden uzaklaştırılmalıdır. ilaçlama yapılırken sistemik ilaçların yerine kontak etkili ilaçlar tercih edilmelidir.

HASAT

Fasulyede hasadın en ideal zamanı baklaların hakiki çeşit karakterini gösterdiği iriliğin 1/3'nü aldığı devredir. Normal iriliğin yarısını asla geçmemelidir. Aksi takdirde fasulyelerin selülozlaşması neticesi sertleşme ve içindeki danelerin lezzetinin bozulmasına neden olmaktadır. Verim miktarımı; çeşidin sırik veya yer çeşidi, çeşit özelliği, toprağın yapısı, yetiştirme ve bakım şartları gibi şartlar etki etmektedir. Ortalama olarak yer fasulyesinde dekardan 500-600 kg, sırik fasulyesinden dekara 750-1250 kg verim elde edilmektedir.

SAMSUN İL TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ

<http://samsun.tarimorman.gov.tr>

E-Posta : samsun@tarimorman.gov.tr

Kılıçdede Mah. Abdülhakhamit Cad. No:5 55060 İlkadım/SAMSUN

Telefon : 0362 2313700 (3 Hat) Faks : 0362 2332163

TAZE FASULYE YETİŞTİRİCİLİĞİ

Bitkisel Üretim ve Bitki Sağlığı
Şube Müdürlüğü

No: S/15
2018

SAMSUN
İL TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ